

Leier Hungária Kft. 9024 Győr, Baross Gábor u. 42.
Hatás-Kör Bt. 3528 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.

**„Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálata
felülvizsgálathoz**

2020

Készítette: Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012

Tartalom

1. A terület bemutatása.....	3
2. A Nyékládháza VI. – kavics védőnevű bányatelek helyszíne és környezete természeti állapota.....	3
3. A vizsgált területen található növénytársulások, növényfajok.....	4
4. A területen megfigyelt állatfajok.....	8
5. A tájkép változása, értékelése.....	11
6. A vizsgálat összefoglalása.....	11
7. Felhasznált irodalom.....	12
8. Fényképmelléklet.....	13
9. Egyéb melléklet.....	14

**„Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálata
felülvizsgálathoz**

1. A terület bemutatása.

Nyékládháza, város az Észak-Magyarország régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Miskolci járásban. Mezőgazdasági település, de iparral is rendelkezik. Teljes infrastruktúrával ellátott.

A település határa 24,67 km², lakossága 4.876 fő (2015.01.01). Tengerszint feletti magassága: 102-131 m.

Földrajzi elhelyezkedés: Nyékládháza város az Alföld nagytájban, a Középső-Tisza mellék középtájban, a Sajó hordalékkúpja kistájban, helyezkedik el.

Alapkőzete glaciális és alluviális üledék. Fizikai talajfélesége humuszos az agyagos vályog és homokos vályog. Genetikai talajtípusa réti csernozjom. Az itt található talajok gyengén savanyúak, szervesanyag készletük: 200-300 t/ha, a termőréteg vastagsága meghaladja a 100 cm-t, talajértékszámuk: 60-50%, vízgazdálkodási tulajdonságuk, nagy víznyelésű és vízvezető-képes-ségű, közepes vízraktározó képességű, gyengén víztartó talajok. A bányatelek tengerszint feletti magassága 100-103 m.

Klíma adatok:

Évi napsütéses órák száma: 1.900 óra

Évi felhőzet: 60%

Derült napok száma: 70 nap

Borult napok száma: 120 nap

Ködös napok száma: 40 nap

Évi középhőmérséklet: 10,0 C°

Fagyos napok száma: 110 nap

Az átlagos évi legmagasabb hőmérséklet: 34,0 C°

Az átlagos évi legalacsonyabb hőmérséklet: - 19,0 C°

Évi párányomás: 7,4 mm

14 órás légnedvesség évi átlaga: 60%

Évi csapadékmennyiség: 550 mm

Havas napok száma: 25 nap

Szélirány évi gyakorisága (*Újszentmargita állomás adatai*): É-ÉK-D-DNy-Ny-K-ÉNy-DK.

Évi tengerszint fölötti légnyomás: 1016.6 hPa

A „Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek helyszíne és környezete

A Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek a lakóépületektől 0,15 km-re északkeletre, található, a bányatelek területe: 0,309 km², 3,09 ha, már több évtizede átalakított környezet és táj, tágabb környezetében lakott terület, művelt szántóföldek, a Hejő-patak és vízelvezető csatorna található.

2. A Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek helyszíne és környezete természeti állapota.

A Nyékládháza VI.- kavics védőnevű bányateleken a vizsgálat időpontjában a kavics kitermelését, feldolgozását végezték. A már átalakított környezet legjellemzőbb növénytársulásai vízparti fás és lágyszárú növényfajokból és gyomfajokból álltak.

A vízparttól kissé távolabb már megindult a beerdősülés, legjellemzőbb a nemesnyárok jelenléte dominál.

A művelt bánya környezetét már a bányaművelések megkezdése előtt az emberi tevékenység évszázadok óta tartó tájhasználata következtében átalakította, főleg a szántóföldi gazdálkodás következtében. Ezért jellemzően gyomnövénytársulások és részben nem őshonos fafajokból álló facsoportok jellemzik.

A Természetvédelmi Információs Rendszer adatai alapján a bányatelek és tágabb környezete nem áll természetvédelmi oltalom alatt, nem része Natura 2000 és az Országos Ökológiai Hálózatnak.

3. A vizsgált területen található növénytársulások, növényfajok.

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytársulások uralták. A folyópartokat kísérő nádasokat és bokorfüzeseket előbb fűz-nyár, majd a magas ártereken tölgy-kőris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártársulásait a partok felé nádasok, magassásos zsombéko-sok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti társulások ártéri síkságainkon is jelentősen visszaszorultak, helyüket rétek, legelők és alacsony termőképességű szántók foglalták el.

Flóratartomány

A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flóraidék

Az Alföld flóraidéke (*Eupannonicum*) része.

Flórajárás

A Tiszavidék flórajárás (*Crisicum*) része.

Vegetáció jellemzése

A vizsgált Nyékládháza VI.- kavics védőnevű bányatelek, már átalakított környezet legjellemzőbb növénytársulásai vízparti fás és lágyszárú növényfajokból és gyomfajokból álltak. A vízparttól kissé távolabb már megindult a beerdősülés, legjellemzőbb a nemesnyárok jelenléte dominál.

Társulások és a társulásokat jellemző növényfajok

1. Puhafaligetek (Salicion albae Soó 1930 em. Müll. Et Görs 1958)

Ezen belül:

Fűzligetek (*Leucojo aestivi-Salicetum albae Kevey in Borhidi & Kevey 1996*)

Jellemző növényei:

A fűzligetekben domináns a törékeny fűz (*Salix fragilis*), a fehér fűz (*Salix alba*) és a hamvas (*rekettye*) fűz (*Salix cinerea*) jellemző.

2. Nádas társulások (*Phragmition austrakis* Koch 1926)

Ezen belül:

Nádas (*Phragmitetum communis* Soó 1927 em. Schmale 1939)

Jellemző növényei:

A bányató szélén 5-10m szélességben fordul élő a nád (*Phragmites australis*) és a keskenylevelű gyékény (*Typha latifolia*).

3. Mocsári és folyóhordaléki gyomnövényzet (*Bidentetalia tripartiti* Br.-Bl. & R. Tx. ex Klika & Hadac 1944)

Ezen belül:

Farkasfog-borsos keserűfű társulás (*Bidenti-Polygonetum hydropiperis* Lohm. In R. Tx. 1950)

Jellemző növényei:

A vizek szegélyét keskeny sávban farkasfogtársulás borítja, jellemző faja a subás farkasfog (*Bidens tripartitus*).

4. Bojtorjánosok (*Arctium lappae* R. Tx. 1937)

Ezen belül:

Bojtorjános (*Arctietum lappae* Felföldy 1942)

Jellemző növényei:

A bojtorjánosokban található fajokból jellemző a közönséges bojtorján (*Arctium lappa*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), az útszéli bogács (*Carduus acanthoides*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*), a réti lórom (*Rumex obtusifolius*), a fehér mécsvirág (*Silene alba*) és a pitypang (*Taraxacum officinale*).

5. Útszéli gyomnövényzet (*Artemisletea vulgaris* Lehm. & al. In R. Tx. 1950)

Ezen belül:

Mezei aszatos (*Cirsietum lenceolati-arvensis* Morariu 1943)

Jellemző növényei:

Uralkodik a közönséges tarackbúza (*Agropyros repens*), gyakori a közönséges bojtorján (*Arctium lappa*), a fekete üröm (*Artemisia vulgaris*), a fekete peszterce (*Ballota nigra* ssp. *nigra*), a mezei és közönséges aszat (*Cirsium arvense*, *Cirsium vulgare*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*) és a pitypang (*Taraxacum officinalis*).

6. Útszéli szikár gyomnövényzet (*Sisymbrietalia* J. Tx. in Lohm. & al. 1962)

Ezen belül:

Betyárkóró-keszegsaláta társulás (*Erigeronto-Lactucetum serriolae* Lohm. in Oberd. 1957)

Jellemző növényei:

Tömegesen fordul elő a betyárkóró (*Erigeron canadensis*) és a keszeg saláta (*Lactuca serriola*).

7. Útszéli szikár gyomnövényzet (*Sisymbrietalia* J. Tx. in Lohm. & al. 1962)

Ezen belül:

Betyárkóró-keszegsaláta társulás (*Erigeronto-Lactucetum serriolae* Lohm. in Oberd. 1957)

Jellemző növényei:

Tömegesen fordul elő a betyárkóró (*Erigeron canadensis*) és a keszeg saláta (*Lactuca serriola*).

8. Taposott gyomnövényzet /*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül:

Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris* Berger 1930)

Jellemző növényei:

Domináns az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori és jellemző a nagy útifű (*Plantago major*).

(TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével)

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	<i>Achillea millefolium</i> L.	közönséges cickafark	TZ	DT
2,	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	fehér tippán	E	C
3,	<i>Agropyron repens</i> (L.) P.B.	közönséges tarackbúza	GY	RC
4,	<i>Arctium lappa</i> L.	közönséges bojtorján	GY	W
5,	<i>Artemisia absinthium</i> L.	fehér üröm	GY	W
6,	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	fekete üröm	GY	W
7,	<i>Atriplex hortensis</i> L.	kerti laboda	GY	I
8,	<i>Ballota nigra</i> L.	fekete peszterce	GY	W
9,	<i>Bidens tripartita</i> L.	subás farkasfog	TZ	W
10,	<i>Bromus arvensis</i> L.	mezei rozsnok	GY	W
11,	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	siskanádtippán	TZ	RC
12,	<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br.	sövényyszulák	K	DT
13,	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	pásztortáska	GY	W
14,	<i>Carduus acanthoides</i> L.	útszéli bogáncs	GY	W
15,	<i>Carex riparia</i> Curt.	parti sás	E	C
16,	<i>Carex gracilis</i> Curt.	éles sás	K	C
17,	<i>Chenopodium urbicum</i> L.	faluszéli libatop	GY	W
18,	<i>Cichorium intybus</i> L.	mezei katángkóró	GY	W
19,	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	mezei aszat	GY	RC
20,	<i>Cirsium vulgare</i> L.	közönséges aszat	GY	W
21,	<i>Conium maculatum</i> L.	foltos bürök	GY	RC

22,	<i>Consolida regalis</i> L.	szarkaláb	GY	W
23,	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	apró szulák	GY	RC
24,	<i>Crepis rhoedifolia</i> M. B.	pipacslevelű zörgőfű	GY	W
25,	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	csillagpázsit	TZ	RC
26,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	csomós ebír	TZ	DT
27,	<i>Datura stramonium</i> L.	maszlag	GY	W
28,	<i>Daucus carota</i> L.	murok	TZ	DT
29,	<i>Dipsacus laciniatus</i> L.	héjakútmácsonya	GY	W
30,	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P. B.	közönséges kakaslábű	GY	AC
31,	<i>Echinocytis lobata</i> (Minchx.) Torr. et Gray	süntök	A	A
32,	<i>Epilobium hirsutum</i> L.	borzas fűzike	K	DT
33,	<i>Erigeron canadensis</i> L.	kanadai küllőrojt	GY	AC
34,	<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	sédkeder	TZ	DT
35,	<i>Equisetum arvense</i> L.	mezei zsurló	GY	DT
36,	<i>Galium aparine</i> L.	ragadós galaj	GY	W
37,	<i>Glechoma hederacea</i>	kerek repkény	K	DT
38,	<i>Lactuca serriola</i> L.	keszeg saláta	GY	W
39,	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	gumós lednek	GY	W
40,	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	gyujtoványfű	TZ	W
41,	<i>Lolium perenne</i> L.	angolperje	GY	DT
42,	<i>Matricaria maritima</i> L. ssp. <i>inodora</i> (L.) Soó	ebszékű	GY	W
43,	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	fehér mécsvirág	GY	W
44,	<i>Papaver rhoeas</i> L.	pipacs	GY	W
45,	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin.	nád	E	C
46,	<i>Plantago lanceolata</i> L.	lándzsás útifű	TZ	DT
47,	<i>Plantago major</i> L.	nagy útifű	GY	W
48,	<i>Poa nemoralis</i> L.	ligeti perje	TZ	C
49,	<i>Polygonum persicaria</i> L.	baracklevelű keserűfű	GY	W
50,	<i>Populus alba</i> L.	fehér nyár	E	C
51,	<i>Populus canescens</i> (Ait.) Sm.	szürke nyár	E	C
52,	<i>Ranunculus acris</i> L.	réti boglárka	TZ	G
53,	<i>Ranunculus polyanthemos</i> L.	sokvirágú boglárka	TZ	G
54,	<i>Rubus caesius</i> L.	hamvas szeder	TZ	DT
55,	<i>Rumex crispus</i> L.	fodros lórom	TZ	W
56,	<i>Rumex obtusifolius</i>	réti lórom	TZ	DT
57,	<i>Sambucus ebulus</i> L.	földi bodza	GY	W
58,	<i>Salix alba</i> L.	fehér fűz	E	C
59,	<i>Salix cinerea</i> L.	hamvas fűz	E	C
60,	<i>Salix fragilis</i> L.	törékeny fűz	K	G
61,	<i>Sambucus nigra</i> L.	fekete bodza	GY	DT
62,	<i>Senecio vulgaris</i> L.	közönséges aggófű	GY	DT
63,	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. B.	ragadós muhar	GY	W
64,	<i>Setaria viridis</i> (L.) P.B.	zöldes muhar	GY	W
65,	<i>Solanum nigrum</i> L.	fekete csucor	GY	W
66,	<i>Solidago gigantea</i> Ait.	magas aranyvesző	K	AC
67,	<i>Sonchus oleraceus</i> L.	szelíd csorbóka	GY	W
68,	<i>Stenactis annua</i> (L.) Nees.	seprence	TZ	AC
69,	<i>Symphytum officinale</i> L.	fekete nádalytő	K	G
70,	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wiggers	pongyola pitypang	GY	RC

71,	Thlaspi arvense L.	mezei tarsóka	TP	W
72,	Typha latifolia L.	keskenylevelű gyékény	E	C
73,	Xanthium strumarium L.	bojtorjánszerbtövis	GY	W
74,	Urtica dioica L.	nagy csalán	TZ	DT

Vegetáció értékelése természetvédelmi (TVK) kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0 %
fokozottan védett fajok	KV	0	0 %
védett fajok	V	0	0 %
társulásalkotó fajok	E	8	9,0%
kísérő fajok	K	7	9,0%
pionír fajok	TP	1	2,0%
II. Degradációra utaló			
zavarástűrő fajok	TZ	17	24,0%
adventív fajok	A	1	2,0%
gazdasági növények	G	0	0%
gyomfajok	GY	40	54,0%
Összesen:		74 faj	100 %

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotra utalók közül dominánsak a kísérő fajok (9,0%) és a társulásalkotó fajok (9,0%), és végül a pionír fajok (2,0%).

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (54,0%), majd a zavarástűrő fajok követik (24,0%), majd az adventív fajok (2,0%).

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett és gazdasági növényfaj!

4. A területen megfigyelt állatfajok

A zoológiai felmérés a nyárvégi aspektusba esett, a madarak vonulása megkezdődött, de jelentős faj táplálkozik a tavak környezetében levő gyomos szántókon, tarlón. A vizsgálataimat a területen és környezetében 2020.09.04.-én végeztem.

GERINCESEK - VERTEBRATA
KÉTÉLTŰEK - AMPHIBIA
FARKOS KÉTÉLTŰEK - CAUDATA

BÉKÁK - ANURA

Korongnyelvűbéka-félék- <i>Discoglossidae</i>		
Vöröshasú unka – <i>Bombina bombina</i>	védett	gyakori faj

Varangyfélék - <i>Bufo</i>		
Barna varangy – <i>Bufo bufo</i>	védett	gyakori faj
Zöld varangy – <i>Bufo viridis</i>	védett	gyakori faj

Levelibéka-félék - <i>Hylidae</i>		
Zöld levelibéka – <i>Hyla arborea</i>	védett	gyakori faj

Valódibéka-félék - <i>Ranidae</i>		
-----------------------------------	--	--

Kecskebéka – <i>Rana esculenta</i>	védett	gyakori faj
------------------------------------	--------	-------------

HÜLLŐK - REPTILIA

Nyakörvösgyíkfélek - <i>Lacertidae</i>		
Fürge gyík – <i>Lacerta agilis</i>	védett	gyakori faj

MADARAK - AVES

GÓLYAALAKÚAK - CICONIIFORMES

Gémfélek - <i>Ardeidae</i>		
Szürkegém – <i>Ardea cinerea</i>	nem védett	gyakori faj

LÚDALAKÚAK - ANSERIFORMES

Récefélék - <i>Anatidae</i>		
Tökés réce – <i>Anas platyrhynchos</i>	nem védett	gyakori faj

SÓLYOMALAKÚAK - FALCONIFORMES

Vágómadár-félék - <i>Accipitridae</i>		
Egerészöly – <i>Buteo buteo</i>	védett	gyakori faj

Sólyomfélék - <i>Falconidae</i>		
Vörös vércse – <i>Falco tinnunculus</i>	védett	gyakori faj

TYÚKALAKÚAK - GALLIFORMES

Fácánfélék - <i>Phasianidae</i>		
Fácán – <i>Phasianus colchicus</i>	nem védett	gyakori faj

GALAMBALAKÚAK - COLUMBIFORMES

Galambfélék - <i>Columbidae</i>		
Örvös galamb – <i>Columba palumbus</i>	nem védett	gyakori faj
Vadgerle – <i>Streptopelia turtur</i>	védett	gyakori faj
Balkáni gerle – <i>Streptopelia decaocto</i>	nem védett	gyakori faj

VERÉBALAKÚAK - PASSERIFORMES

Pacsirtafélék - <i>Alaudidae</i>		
Búbospacsirta – <i>Galerida cristata</i>	védett	gyakori faj
Mezei pacsirta – <i>Alauda arvensis</i>	védett	gyakori faj

Fecskefélék - <i>Hirundinidae</i>		
Molnárfecske – <i>Delichon urbica</i>	védett	gyakori faj
Füsti fecske – <i>Hirundo rustica</i>	védett	gyakori faj

Varjúfélék – <i>Corvidae</i>		
------------------------------	--	--

Vetési varjú – <i>Corvus frugilegus</i>	védett	gyakori faj
Szarka – <i>Pica pica</i>	nem védett	gyakori faj

Cinegefélék – <i>Paridae</i>		
Kék cinege – <i>Parus caeruleus</i>	védett	gyakori faj
Szécinege – <i>Parus major</i>	védett	gyakori faj

Rigófélék – <i>Turdidae</i>		
Feketerigó – <i>Turdus merula</i>	védett	gyakori faj

Poszátafélék – <i>Sylviidae</i>		
Foltos nádiposzáta – <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	védett	gyakori faj

Billegetőfélék – <i>Motacillidae</i>		
Barázdabillegető – <i>Motacilla alba</i>	védett	gyakori faj

Gébicsfélék – <i>Laniidae</i>		
Tövisszúró gébics – <i>Lanius collurio</i>	védett	gyakori faj

Seregélyfélék – <i>Sturnidae</i>		
Seregély – <i>Sturnus vulgaris</i>	nem védett	gyakori faj

Verébfélék – <i>Passeridae</i>		
Házi veréb – <i>Passer domesticus</i>	nem védett	gyakori faj
Mezei veréb – <i>Passer montanus</i>	védett	gyakori faj

Pintyfélék – <i>Fringillidae</i>		
Tengelic – <i>Carduelis carduelis</i>	védett	gyakori faj

EMLŐSÖK – MAMMALIA
ROVAREVŐK – INSETIVORA

Cickányfélék – <i>Soricidae</i>		
Mezei cickány – <i>Crocidura leucodon</i>	védett	gyakori faj

Vakondfélék – <i>Talpidae</i>		
Közönséges vakond – <i>Talpa europaea</i>	védett	gyakori faj

RAGADOZÓK – CARNIVORA

Menyétfélék – <i>Mustelidae</i>		
Menyét – <i>Mustella nivalis</i>	nem védett	gyakori faj

RÁGCSÁLÓK – RODENTIA

Egérfélék – <i>Muridae</i>		
Pocokformák – <i>Arvicolinae</i>		
Mezei pocok – <i>Microtus arvalis</i>	nem védett	gyakori faj

NYÚLALAKÚAK – LAGOMORPHA

Nyúlfélék - <i>Leporidae</i>		
Mezei nyúl – <i>Lepus europaeus</i>	nem védett	gyakori faj

A felmérés időpontjában az állatfajok szaporodása befejeződött, de főleg olyan fajokkal találkoztam, amelyek a területen táplálkoznak. A vizsgálat időpontjában bányatelken telepesen fészkelő madárfajok (*gyurgyalag, partifecske, mezei és házi veréb, búbosbanka*) fészkek telepét nem találtam.

5. A tájkép változása, értékelése.

A Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek a lakóépületektől 0,15 km-re északkeletre, található, a bányatelek területe: 0,309 km², 3,09 ha, már több évtizede átalakított környezet és táj, tágabb környezetében lakott terület, művelt szántóföldek, a Hejő-patak és vízelvezető csatorna található.

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytakasúások uralták. A folyópartokat kíséő nádasokat és bokorfűzeseket előbb fűz-nyár, majd a magas ártereken tölgy-kőris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártakasúásait a partok felé nádasok, magassásos zsombékosok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti takasúások ártéri síkságainkon is jelentősen viasszasorultak, helyüket rétek, legelők és alacsony termőképességű szántók foglalták el.

A Nyékládháza VI.- kavics védőnevű bányateleken a vizsgálat időpontjában a kavics kitermelését, feldolgozását végezték. A már átalakított környezet legjellemzőbb növénytakasúásai vízparti fás és lágyszárú növényfajokból és gyomfajokból álltak.

A vízparttól kissé távolabb már megindult a beerdősülés, legjellemzőbb a nemesnyárak jelenléte dominál.

A művelt bánya környezetét már a bányaművelések megkezdése előtt az emberi tevékenység évszázadok óta tartó tájhasználatá következtében átalakította, főleg a szántóföldi gazdálkodás következtében. Ezért jellemzően gyomnövénytakasúások és részben nem őshonos fafajokból álló facsoportok jellemzik.

6. A vizsgálat összefoglalása.

A Nyékládháza VI.- kavics” védőnevű bányatelek a lakóépületektől 0,15 km-re északkeletre, található, a bányatelek területe: 0,309 km², 3,09 ha, már több évtizede átalakított környezet és táj, tágabb környezetében lakott terület, művelt szántóföldek, a Hejő-patak és vízelvezető csatorna található.

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytakasúások uralták. A folyópartokat kíséő nádasokat és bokorfűzeseket előbb fűz-nyár, majd a magas ártereken tölgy-kőris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártakasúásait a partok felé nádasok, magassásos zsombékosok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti takasúások ártéri síkságainkon is jelentősen viasszasorultak, helyüket rétek, legelők és alacsony termőképességű szántók foglalták el.

A Nyékládháza VI.- kavics védőnevű bányateleken a vizsgálat időpontjában a kavics kitermelését, feldolgozását végezték. A már átalakított környezet legjellemzőbb növénytakasúásai vízparti fás és lágyszárú növényfajokból és gyomfajokból álltak.

A vízparttól kissé távolabb már megindult a beerdősülés, legjellemzőbb a nemesnyárak jelenléte dominál.

A művelt bánya környezetét már a bányaművelések megkezdése előtt az emberi tevékenység évszázadok óta tartó tájhasználatá következtében átalakította, főleg a szántóföldi gazdálkodás következtében. Ezért jellemzően gyomnövénytakasúások és részben nem őshonos fafajokból álló facsoportok jellemzik.

A Természetvédelmi Információs Rendszer adatai alapján a bányatelek és tágabb környezete nem áll természetvédelmi oltalom alatt, nem része Natura 2000 és az Országos Ökológiai Hálózatnak.

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytársulások uralták. A folyópartokat kísérő nádasokat és bokorfüzeseket előbb fűz-nyár, majd a magas ártereken tölgy-kőris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártársulásait a partok felé nádasok, magassásos zombékosok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti társulások ártéri síkságainkon is jelentősen visszaszorultak, helyüket rétek, legelők és alacsony termőképességű szántók foglalták el.

A vizsgált területen az érintett természetes állapotokra utaló növényfajok közül dominálnak a kísérő fajok (12,0%), majd a követik társulásalkotó fajok (7,0%) - ban.

A degradációra utaló növényfajok közül dominánsak a gyomfajok (42,0%), majd a zavarástűrő fajok (39,0%) – ban.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett, adventív, pionír és gazdasági faj.

A zoológiai felmérés a nyárvégi aspektusba esett, a madarak vonulása megkezdődött, de jelentős faj táplálkozik a tavak környezetében levő gyomos szántókon, tarlón. A vizsgálataimat a területen és környezetében 2020.09.04.-én végeztem.

A felmérés időpontjában az állatfajok szaporodása befejeződött, de főleg olyan fajokkal találkoztam, amelyek a területen táplálkoznak. A vizsgálat időpontjában bányatelken telepesen fészkelő madárfajok (*gyurgyalag, partifecske, mezei és házi veréb, búbosbanka*) fészkek telepét nem találtam.

7. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytársulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Internet.: Természetvédelmi Információs Rendszer (*OKIR map.hu*)

Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-06/2012
jogosult ordészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcal, 2020.09.08.

Mercsák József László
élővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012

8. Fényképmelléklet

1. ábra: A vizsgált terület keleti része

2. ábra: A kavics kitermelése

3. ábra: Növényzettel fedett partszegély

4. ábra: Özönnövény, magas aranyvessző

9. Egyéb melléklet

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/7516-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra
Szakmai ügyintézők: Kellner Szilárd
Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-066/2012.

HATÁROZAT

Mercsák József László (lakik: 3915 Tarcsl, Klapka u. 14.) kérelmezőt, aki
született: Miskolc, 1949.05.14.;

anyja neve: Mercsék Margit;

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Nyíregyházi Főiskola (a GATE Mezőgazdasági Főiskolai Karának jogutód intézménye);
L.210/2001.; 2001. június 23.

szakképzettsége:

agrármérnök

SZTV Élővilágvédelem
SZTjV Tájvédelem

szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2013. február „ 11 ”

Tolnai Jánosné Dr.
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina
mb. főosztályvezető

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 224-9100 Fax: 224-9162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.gov.hu
---	----------------------------	--

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: **Mercsák József László** egyéni vállalkozó

lakcím: **3915 Tarcál, Klapka utca 14.**

születési hely, idő: **Miskolc, 1949 május 14**

anyja neve: **Mercsák Margit**

személyigazolvány szám: **229129RA**

szakértői engedély száma: **Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület**

nyilvántartási kód: **4467 jogosult erdészeti szakszemélyzet**

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, környezet- és természetvédelmi, tájvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valódiságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
jogosult erdészeti szakszemélyzet
Nyilvántartási kód: 4467

Tarcál, 2020.09.08.

Mercsák József László